

BOJUJEME S PŘEDSUDKY. Hranice mezi kvalitním a nekvalitním vzděláním není totožná s hranicí mezi soukromým a veřejným vysokým školstvím, říká rektor Šíma.

Soukromé neznamená nekvalitní

Kvalita diplomu se odvíjí od kvality konkrétní vysoké školy a konkrétní fakulty, nikoli od toho, zda ji zřizuje stát, nebo soukromá firma. Říká to **JOSEF ŠÍMA**, rektor pražského CEVRO Institutu.

Září je poslední měsíc, kdy se studenti mohou před začátkem semestru hlásit na vysoké školy. Volná místa už mají vesměs jen instituce soukromé. Jak uchazeč zjistí, že škola, na kterou se hlásí, je kvalitní?

Pravidelně se zveřejňují žebříčky nezaměstnanosti absolventů škol a Akreditační komise vyvěšuje své kontrolní zprávy na svém webu. Především bych ale doporučoval se jít na školu podívat. Zjistit si, kdo na škole učí, jestli klíčoví pedagogové publikují a přednášejí v zahraničí, nemají-li příliš temnou minulost před rokem 1989, kdo jsou zahraniční partneři školy apod. My například navíc uchazečům nabízíme projekt Na týden vysokoškolákem. Uchazeč může týden pobývat na naší škole, vybere si předměty, na které chce chodit, účastní se přednášek a seminářů, diskutuje s učiteli i potenciálními spolužáky. Bezplatně. Za týden zjistí, jak škola opravdu vypadá.

Soukromé školy mají často nižší úroveň jak ve vstupních požadavcích na studenty, tak v průběhu studia. To řekla pro TÝDEN expertka na školství, docentka Dana Knotová z Masarykovy univerzity (viz TÝDEN č. 24/15). Co vy na to?

Takto nelze zobecňovat. Sám mám zkušenosti z řady veřejných škol a díky pří-

mému srovnání vím, že například studenti CEVRO Institutu v žádném případě za studenty příslušných fakult škol veřejných nezaostávají. Naopak. Souhlasím ale s paní docentkou, že to tak může někde být. Student ale vybírá konkrétní školu s konkrétními pedagogy, konkrétním přístupem k výuce, konkrétními zahraničními partnery, konkrétní kvalitou studijního oddělení. Hodnota diplomu se odvíjí od kvality konkrétní školy a konkrétní fakulty. Průměrné charakteristiky nejsou pro studenta důležité.

— Profesor Josef Šíma (43) —

Ekonom a vysokoškolský pedagog. Ve své výzkumné činnosti se soustřeďuje zejména na ekonomii a právo, ekonomii regulací a rakouskou ekonomickou školu. Do září 2009 působil jako vedoucí katedry institucionální ekonomie Národohospodářské fakulty Vysoké školy ekonomické v Praze, následně se stal rektorem vysoké školy CEVRO Institut. Je autorem řady odborných monografií a článků v domácím a zahraničním odborném i populárním tisku.

Pražské Univerzitě Jana Amose Komenského (UJAK) dokonce hrozí zánik, protože jí Akreditační komise navrhla odebrat státní souhlas. V rámci reklamní kampaně jste na UJAK zaúčtovali i vy. Proč jste to udělali?

Jedna část naší pestré reklamní kampaně reagovala, myslím, že vtipně, na čerstvý zápis Akreditační komise. V něm se píše, že v důsledku neřešení problémů, na které se upozorňuje už od roku 2010, bude ministerstvu školství nejen navrženo odebrání státního souhlasu UJAKu působit jako vysoká škola, ale že problémy této jedné školy již ohrožují i důvěru ve vy-

soké školství obecně. Není pak namístě happening, jenž na to upozorňuje?

Dobře, ale to má řešit komise, nikoli vý...

Pokud orgán, který dohlíží na kvalitu vysokých škol, říká, že jedna konkrétní škola dlouhodobě a systematicky porušuje zákony a ohrožuje i nás ostatní, tak přece nemůžeme mlčet. Bohužel ty zápisy téměř nikdo nečte. Zato se k veřejnosti dostane obrovská reklamní kampaň, kterou škola spustila a která ji samozřejmě velebí. Chtěli jsme prostě varovat uchazeče, aby při výběru školy byli opatrní.

Neohrožuje to i vás?

Samozřejmě, že čím méně informací o skutečném stavu lidé mají, tím více žijí s předsudky vůči soukromým vysokým školám. Tento falešný stereotyp pomáhají našťestí vyvracet skandály, do kterých byly zapleteny veřejné vysoké školy. Připomeňme si například práva v Plzni, která rychle ztratila svou reputaci, nebo Národohospodářskou fakultu VŠE v Praze, které po odchodu desítek pedagogů hrozilo, že nebude moci přijímat nové studenty. Dnes je snad díky těmto kauzám již všem jasné, že hranice mezi kvalitním a nekvalitním vzděláním není totožná s hranicí mezi soukromým a veřejným vysokým školstvím.

Demografické analýzy hovoří jasně: studentů je stále méně, ale veřejné vysoké školy kapacity nechávají stejné nebo je dokonce navyšují. Nebojuje CEVRO Institut s nedostatkem uchazečů?

Soukromým školám hlavně škodí to, že se pohybují v dlouhodobě pokřiveném prostředí. Od státu nedostávají ani korunu a zároveň musejí konkurovat veřejným školám, na kterých se platí nulové školné. Naši studenti tak platí za vysokéškolské vzdělání dvakrát – jednou ve svých daních studentům veřejných škol, a teprve pak za vzdělání na škole soukromé. To přece není normální! Demografický vývoj je ale samozřejmě také cítit. Počet studentů na vysokých školách klesá, ovšem dramatičtěji klesá počet studentů na soukromých vysokých školách. Velké soukromé školy zažívají velké propady. U nás se to našťestí neprojevuje. Podle naší dlouhodobé strategie zvyšujeme z roku na rok počet studentů o několik desítek, abychom se v příštích letech přiblížili limitu tisíc studentů. Naše vize malé elitní školy, která má na studenty čas a individuálně se jim věnuje, byla záměrně zvolenou strategií pro tento vývoj.

Učí u vás expremiér Petr Nečas, bývalý ministr Alexandr Vondra, diplomatka Magda Vášáryová... Nevadí vám, že to nejsou vědci ani pedagogické kapacity?

Musíte odlišovat profesní akademické elity, což jsou přední domácí i zahraniční docenti a profesoři, a dále známé tváře školy, kolegy a kolegyně, kteří slavili úspěchy v politice, advokacii, soudnictví, byznysu apod. Student politikologie přece musí během studia přijít do styku s úspěšnými lidmi ze světa politiky – vedle lidí, jež jste zmiňoval, u nás vyučuje například bývalý ministr Cyril Svoboda nebo třeba velvyslanci v Izraeli či Mexiku; právníky vyučuje neakademik Tomáš Sokol, studenty bezpečnostních studií generál Jiří Šedivý, který rovněž nemá akademickou hodnost. I u nich byste mohl říct, že nejde o profesory, ale „jenom“ advokáta a armádního generála. Pro studenta je ale neocenitelné,

samozřejmě základ našeho úspěchu. A tato reputace se nepochybně odvíjí od profesních a lidských kvalit našich pedagogů, protože jsme školou, jejíž vyučující jsou vidět v médiích a přispívají do debat o veřejné politice. Ano, probíhají některé kauzy, ale pánové, které jste zmínil, nebyli nikdy odsouzeni a nikdo jim nedokázal žádné nezákonné jednání. V mých očích a očích práva jsou to nevinní lidé, kteří se u soudu brání před vznesenými nařčeními. Chápu, že jsou to mediálně vděčné kauzy, ale pro chod školy jsou to okrajové záležitosti.

A co je tedy pro šéfa CEVRO Institutu stěžejní?

Pro nás je důležité, abychom měli ve svých týmech špičkové akademiky doplněné o lidi z praxe, a to máme – soudce Ústavního soudu, špičkové advokáty, podnikatele, vysoké úředníky minister-

Foto: 1. Jakub Stadler, 2. archiv

▲ **VTÍPEK.** CEVRO Institut si vystřelil z konkurenční UJAK, které hrozí zánik. Před budovou problémové školy uspořádal happening.

když má možnost s lidmi tohoto kalibru spolupracovat, řešit s nimi problémy disciplíny, kterou studuje. Expremiér Nečas učí během semestru jeden volitelný kurs o tvorbě hospodářské politiky asi pro patnáct studentů. Já jsem tomu samozřejmě velmi rád.

Nezpochybnují jejich erudici, ale expremiér Nečas je vyšetřován kvůli kauze Nagyová, bývalý ministr Vondra je velmi často skloňován v souvislosti s kauzou ProMoPro. Jak důležitý je pro vás morální profil vyučujících?

Jádro našich akademických aktivit a akreditace našich programů nestojí na výuce několika volitelných předmětů zmíněných kolegů. Rád bych upozornil také na to, že u nás vyučuje více než stovka pedagogů. Reputace školy je ale

stev či statistického úřadu. A věřte, my tu opravdu, tak jako je tomu na řadě jiných škol, soukromých i veřejných, nemáme žádné zastrčené docenty a profesory, o nichž nikdo nikdy neslyšel, nebo takové, kteří skrývají své pochybné tituly RSDr. a z knihoven tajně odnášejí své habilitační spisy opěvující minulé pořádky.

Co na Petra Nečase říkají jeho studenti?

Fungujeme pod drobnohledem studentů, kteří každý semestr hodnotí výuku, konkrétní pedagogy, jejich přípravu, užitečnost kursu apod. Hodnocení studentů má Petr Nečas velmi dobré. Kdyby je jeho kurs nezajímal, tak se do něj nepřihlásí a pak by se ani neotevřel. Tudíž bychom pana Nečase nepotřebovali. To se zatím nestalo.

Vladimír Barák ■